

Lova Herren, min själ!

eller

Davids 103:e Psalm

Lova Herren, min själ, och allt det i mig är love hans heliga namn.
Lova Herren, min själ, och förgät icke, vad gott han har gjort dig,
han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister,
han som förlossar ditt liv från graven och kröner dig med nåd och barmhärtighet,
han som mättar ditt begär med sitt goda, så att du bliver ung på nytt såsom en örn m. m.

Här höra vi ett mycket lyckligt och förnöjt hjärta utgjuta sig, ett outhärligen glatt och brinnande hjärta! Här fattades ju intet uti sällhet och välbefinnande. Den glada och brinnande mannen vet icke, huru han skall uttrycka sin tacksamhet mot Gud. Han säger först: »Lova Herren, min själ, och allt det i mig är» – märk: *allt det i mig är* – min själ, min ande, mitt hela väsende, alla mina inre krafter, ja, *allt det i mig är* – love Herren! Sedan upprepar han det igen: »Lova Herren, min själ, och förgät icke vad gott han har gjort dig. »Och när han därpå beskrivit detta goda, som Herren gjort honom; gör han (v. 20) en vacker uppmaning till de heliga änglarna, att också de skulle deltaga med honom uti att lova Herren.

Ja, han uppfordrar till Herrens lov »alla Herrens härskaror» och alla hans »tjänare, som utträtta hans vilja»; och när han icke kan uppräknat något vidare, så säger han med ett ord: »Loven Herren, alla hans verk, varhelst hans herradöme är»; men tillägger ändå till slut det han började med: *Min själ, lova Herren!*

Nu, detta må man väl kalla ett fullleligen förnöjt och lyckligt hjärta – vilket ännu mera framlyser, då man betraktar allt det han uppräknar, det goda hans Gud gjorde honom, vilket allt i dess sammanfattning just måste uttrycka den högsta sällhet, man på jorden kan hava; ty här fattas intet, han var fullleligen nöjd, hade råd och hjälp för allt och kunde icke nog tacka och lova sin *Jehovah*.

Nu frågas: Vad var det, som gjorde David så fullkomligt lycklig? Och kunna även vi få samma lycka och samma glada hjärta? Detta är en viktig fråga. Vi veta, att det är hela mänsklighetens första och sista fråga, ja, alla levande varelsers strävan att bliva lyckliga och befinna sig väl. Det bör då vara oss alla kärt att samla oss omkring den gamle märkvärdige konungen, som är så lycklig och glad, som efter sitt långa skiftesrika livs mångahanda erfarenheter icke nog kan uttrycka sin glada tacksamhet; vi skola åter här av honom få höra hemligheten av den sanna lyckan.

Men särskilt bör det glädja de trogna – att här åter få en ny erinran om den stora lycka, de gjort, då de sökt den blott uti Gud och hans vänskap. Och vi må gärna höra den konungslige profeten David. Han är en märkvärdig profet i skriften, vilken hade Guds Ande i rikt mått och har det stora vittnesbördet, att han var »en man efter Guds hjärta» (1 Sam. 13: 14), med vilken Gud talade såsom med en son och vilken han gav höga uppenbarelser om världens Frälsare, ja, det stora löftet, att denne skulle födas inom Davids släkt, varför han, som var Davids Herre, också kallas Davids Son.

Vad säger han då nu? Vad var det, som utgjorde hans lycka och hans hjärtas fröjd? Han säger först: Lova Herren, min själ! Det var Herren, som var hans glädje. Ja, så många och stora skiften vi ock finna i Davids psalmer och i hans historia, skiften av största nåd och bittraste prövningar, djupaste syndafall och högsta trosfröjd, så var det dock alltid en enda medelpunkt, omkring vilken allt rörde sig i alla hans utjutelser: det var Herren, det var hans *Jehovah*; han hade alltid affär med Herren.

Om man ville sätta en mycket kort, men allt omfattande överskrift på hela Psaltaren, skulle det bliva Herren. Herren var honom allt, såsom han i Ps. 18: 3 själv säger: »Herre, min starkhet, Herre, mitt bergfäste, min borg och min räddare, min Gud, min klippa, till vilken jag tager min tillflykt, min sköld och min frälsnings horn, mitt värn. Herren, den högtlovade, åkallar jag. » – Ja, huru Herren var honom allt och var honom hjärtligen kär, det kan var och en läsa i Ps. 73: 25, 26, där han med Asafs ord sjunger: »Vem har jag i himmelen förutom dig? Och när jag har dig, så har jag icke behag till något på jorden. Om än min kropp och min själ försmäktas, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen. »

Men nu frågas: Huru hade David fått ett sådant hjärta? Varigenom hade Herren blivit honom så hjärtligen kär, att han icke frågade efter himmel och jord; ja, att om ock hans kropp och själ försmäktade, Herren dock var hans hjärtas klippa och hans del?

Han säger: Och förgät icke, vad gott han har gjort. Se där! Det var det goda, Herren hade gjort honom, som gjorde hans hjärta varmt och brinnande. Han hade icke genom något sitt arbete på hjärtat fått det varmt och gudligt. Det var någon stor godhet hos Gud, som hade gjort honom så varm och så lycklig. – Men här må nu frågas: Har icke Gud gjort oss alla mycket gott, utan att vi ändå blivit så brinnande i anden? Här är ännu någon hemlighet förborgad.

Vad var det egentligen, som gjorde David så brinnande? Så se då här hemligheten! Och vi råda var och en, som läser detta, att väl betänka vad som nu följer i psalmen, och vilket allt till dess slut upprepas, beprisas och på alla sätt upphöjes. Han säger: Han *som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister*. »Förgät icke vad gott han har gjort, *han som förlåter dig alla dina missgärningar!*» Sedan uppräknar han också de förnämsta av Guds övriga välgärningar, men nämner vardera av dessa blott en gång; däremot återkommer han till denna första igen och beskriver och beprisar blott denna ända till slutet och säger: »Barmhärtig och nådig är Herren, långmodig och stor i mildhet. Han går icke ständigt till rätta och behåller icke vrede evinnerligen. Han handlar icke med oss efter våra synder och vedergäller oss icke efter våra missgärningar. Ty så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans nåd över dem, som frukta honom. Så långt som öster är från väster, låter han våra överträdelser vara ifrån oss» o. s. v. Se då här hemligheten. Det var *syndernas förlåtelse* och *Guds försäkran om denna*, som gjorde Davids hjärta så glatt och lyckligt, så brinnande i kärlek och lovsägelse.

David var så ofta i ångest och förskräckelse för sina synders skull; han var väl ett stort helgon genom nåden, men därjämte genom den onda naturen mycket utsatt för synder och frestelser, så att de ock under tiden utbröto i ord och gärning, ja, i gruvliga fall. Häröver gick han då ofta med ett sjukt samvete, så att han ock med bitter klagan yttrar: »Mina missgärningar gå mig över huvudet; såsom en svår börda äro de mig för tunga; jag går krokig och mycket lutande; hela dagen går jag sörjande» m. m., som i synnerhet kan ses i botpsalmerna. När han nu för alla sina synder likväl fick förlåtelse av Gud och den försäkran, att Gud ännu var honom nådig och hade honom kär, och att »så långt som öster är ifrån väster, skulle hans överträdelser vara ifrån honom»; se, då kunde hans hjärta icke annat än försmälta över en sådan nåd; då kunde han icke annat än innerligen älska och tacka en så barmhärtig Gud.

Det var således synd och syndaförlåtelse, som hade försmält Davids hjärta och gjort honom så brinnande. Davids lycka och glädje bestod således icke i hans helighet och fromhet, utan uti nåden och förlåtelsen för hans synder. Se, detta är dock den enda vägen för alla människor att få kärlek till Gud. Detta är just vad Kristus i Luk. 7 kap. sade, då synderskan låg vid hans fötter och tvådde dem med sina tårar, kysste dem och torkade dem med sitt huvudhår: »Den som mycket *förlåtes*, *han älskar mycket*.» Det är blott syndernas förlåtelse och förvissningen därom, som kan göra ett människohjärta rätt lyckligt, varmt och brinnande.

Om en människa ock tror allt vad skriften innehåller om Kristus, och tror det så visst, att hon kunde tusen gånger dö på den tron, men icke känner sina synder, utan går nöjd och självbelåten, så får hon av all sin tro ingen kärlek, ingen glädje, intet liv i Gud, utan all hennes gudaktighet består blott i kunskap och fromma iakttagelser. Och åter, om blott en människa så känner sina synder, att hon till kropp och själ försmäktar, men icke har fått trons visshet om *förlåtelse*, så går hon lika kall och död, om hon ock arbetade sig till döds på sitt hjärta, för att böja det till kärlek och glädje. Här fordras alltid de två ting, som skriften förenat: *bättring* och tro, eller *syndens överflödande* och *nådens överflödande*.

Men då! O, vilket nytt liv, vilken fröjd, vilken frid, vilken brinnande ande, vilken lust och kraft till allt heligt, när jag i min största ovärdighet får den store Gudens försäkran: »Dina synder förlåtas dig, du får nåd för allt, och du skall redan på jorden leva i ett rike, där ingen synd skall tillräknas dig, utan du skall i mina ögon vara alla stunder täck och behaglig!» Hören det alla – det är ofta sagt, men måste ideligen sägas, då det alltid förgätes – hören: detta är den *enda* vägen att bli både salig och helig, att bli rättfärdig för Gud och glad och varm i sitt hjärta och villig och skicklig till det goda.

Då en människa blivit väckt ur den förskräckliga syndasömnen och börjat söka frälsning, eller då en kristen liksom på nytt vaknar upp över sin försummelse, kallsinnighet och synd och försjunkar i trälsinne, så är det vanligen ett stort bekymmer för en sådan människa, att hon icke kan så älska Gud, som hon borde, och som hon ser, att David eller andra Guds barn hava älskat honom; då ängslas hon, då beder hon, då arbetar hon att kunna älska, att göra sitt hjärta varmt; men hon kan icke, hon är lika kallsinnig ändå; hon beder om kärlek, men känner samma köld ändå; hon strider mot sin avgudiska kärlek till andra ting eller personer, som blivit henne kärare än Gud, men hon älskar dem ändå; hon är då häröver olycklig, och allt med rätta, menar hon, ty hon älskar icke Gud.

Vilken kan hjälpa, att hon icke älskar Gud? menar hon; det är ju hennes egen skuld; hon borde blott älska Gud rätteligen, så skulle allt vara väl. Om då någon frågar: Men varför gör du icke det? så kan hon väl hastigt svara: Jag kan icke! men detta tror hon icke gärna rätt grundligt, ty hon tänker ännu: blott jag bleve rätt allvarlig! blott jag kunde rätt bedja! o. s. v.

Men, kära själ, varför icke genast göra allt detta, vara allvarlig och rätt bedja? O, att du lärde, att du alls intet kan därav! O, att du lärde, vad det ordet innebär: en *förtappad* syndare, en helt fördärvad människa! och att här hjälper intet, intet annat, än att sådan du är, så syndig och kall du är, så hård eller avgudisk du är, mitt i din nöd, emottaga Guds förlåtelse genom tron.

»Men», svarar du, »huru kan jag tro, då jag icke har några frukter? Andens frukt är kärlek, frid, fröjd. »Svar: Huru kan du hava några trons frukter, då du icke tror? Då du icke mitt i eländet emottagit den stora nåden och är viss på din Guds vänskap? Huru kan du hava frukten före trädet? Men så där famlar själen i mörker, till dess hon, utarbetad och förtvivlad på allt görande, äntligen övervinnes av evangelium, så att hon såsom helt förtappad och hjälplös måste giva sig på nåden och får nåd att tro och se, att just det, *som lagen icke kunde åstadkomma, det gjorde Gud, då han sände sin Son i syndigt köttets liknelse* (Rom. 8:3).

O, när hon icke blott förstår, utan med den nya syn, som Anden giver, inser, att det var *riktigt förtappade* syndare Kristus kom att hjälpa; att han kom att göra *för oss just det, som lagen icke kunde verka i oss, just det, det, det, som lagen icke kunde åstadkomma*; att *han* har älskat Gud för oss, *han* har varit ren, helig och rättfärdig för orättfärdiga; att *allt är fullkomnat, allt är redo*; att så eländig hon är, så ovärdig och oskicklig hon är, så kall eller varm hon är, så hård eller förkrossad hon är, så är hon dock rättfärdig, helig och »benådad i den älskade» (Ef. 1); att således »kärleken icke består däruti, att vi hava älskat Gud, men att Gud har älskat oss och sändt sin Son till försoning för våra synder»; att när Gud så har älskat världen, då hon ingen försoning hade, han nu, »sedan vi blivit försonade med Gud genom hans Sons död», mycket mer brinner av kärlek och lust att få göra oss gott, borttaga våra synder och trösta våra hjärtan!

O, när hon i trons ljus ser sådant och blir fulldeligen tröstad, frigjord och viss på sin benådning – se, då älskar hon – då kan hon älska, då kan hon icke låta bli att älska en så övermåttan nådig Gud och Fader; då har i hennes hjärta blivit ett nytt liv, fröjd, frid, kärlek och en innerlig lust till sin Frälsares bud och vägar; då kan hon icke annat, än av hjärtat lova och prisa Gud – och då kan hon sjunga med David: »Lova Herren, min själ, och allt det i mig är» – lova Herren – »han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister».

På detta sätt tillgår det att få ett sådant hjärta, som David hade. Att vara religiös, vis, from och välgörande, men utan att hava gått denna väg, denna mörka, ömkliga, eländiga väg, genom syndanöd till benådning i Kristus – o, det är allt bedrägeri; det skapar väl hyggligare folk, än världen, men icke *kristna*, vilka äro »iklädda Kristus»; ty utan att hava råkat i syndanöd, kan intet *sant* iklädande av Kristus ske. Och det går väl för sig att vara en sådan dygderak, religiös man här i tiden; men den stunden, då konungen går in i bröllopssalen att »bese gästerna», så skall den mannen finnas i saknad av bröllopskläder och därför, efter all sin fromhet vid bröllopsbordet, kastas i »mörkret utanför» (Matt. 22). Nej, man måste gå Davids och synderskans väg.

– Vad? Skall man då synda, för att bli salig? O, nej; det finnes nog synder förut! Synder fattas oss icke; felet är, att vi icke känna dem. Och du skulle nog känna synder, mer än du förmådde bära, blott du finge nåd att vörda Gud, blott »Guds fruktan vore för dina ögon», blott Guds helighet finge skina in i ditt samvete och ditt hjärta, så att *dess* orenlighet, kallsinnighet, skrymteri, högmot m. m. en gång bleve stora synder för dig. När sålunda själva hjärtat är angripet, då blir visst nöden svårare, men då

blir ock nåden sann och stor och överflödande, och då blir *hjärtat fött på nytt* – då blir det en sann kristen.

Och se, nu är människan lycklig – sant lycklig, och mycket lycklig, och lycklig i alla tidens skiften. Då kan man rätt instämma i Davids lovsång; och då kan man med skäl lyckönskas till ett gott nytt år – och då behöva vi icke tala vidlyftigt om lycka och trevnad; ty nu är den sanna lyckans och glädjens grund lagd. Att uppmana andra till Guds lov, än dem som på detta sätt fått sin glädje i Gud, är ett ömkligt bedrägeri, är att uppmana folk till skrymteri.

Och att vilja åstadkomma en *verklig*, glad tacksamhet hos dem, då de antingen icke känna sina synder, eller ock, om de känna dessa, dock icke känna Frälsaren och sina synders förlåtelse, det är mödosamt, ja, fåfängt arbete – är såsom att vilja förmå snö och is att vara varma eller brinna. När en Kristi tjänare arbetat sig trött och svettig på sådana, med idelig uppmaning till glädje och tacksamhet, så sitta de till slut lika kalla och döda. Nej, hjärtats glädje, kärlek och tacksamhet får man blott på den väg, som David och synderskan vid Jesu fötter.

Och att tala om lycka och gott år till dem, som icke sålunda blivit benådade och lyckliga i Gud, det är alldeles hemskt – det är såsom att giva ett sött och rusande vin åt dem, som skola avrättas. Vi veta ju, att under den högsta jordiska sällhet döljer sig en evig nöd och sorg för dem, som icke hava sin lycka i Gud; de äro alla stunder olyckliga, stadda under Guds vrede och förbannelse; ja, såsom skriften talar, förbannade uti sin utgång och ingång, förbannade i glädjen och i sorgen, i vilan och i arbetet, förbannade i livet och i döden.

Och då en sådan människa för jordisk välsignelse är så glad och tacksam mot Gud, att tårarna stå henne i ögonen, så är det för Gud endast en skötkotacksamhet, som blott ser på gåvorna. Den rätta brudkärleken säger: »Vem har jag i himmelen förutom dig? Och när jag har dig, så har jag icke behag till något på jorden. Om än min kropp och min själ försmäktas, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen.»

Korteligen: den, som har Gud och hans vänskap, blott den är lycklig, och den är *alltid* lycklig; den åter, som icke har Guds vänskap, är alltid olycklig – detta är de kristnas filosofi och levnadsvishet. Och här är ingenting medelmåttigt, varken de trognas lycka eller de otrognas olycka; de förra äro övermåttan lyckliga, de senare övermåttan olyckliga. Orsaken är den, att *Gud* är så stor, han, som »uppmätte himmelen med spann och fattade jordens stoft i en skäppa», att den, som har honom till vän, har en mycket mäktig vän; och den, som har honom till fiende, har en gruvlig fiende.

Men detta synes icke alltid med de yttre ögonen, det är ett stycke, som fordrar andliga ögon; därför böra kristna flitigt betrakta det i ordet, så att de icke glömma sin stora lycka och förlora sin visshet och sin tröst; de böra flitigt betrakta det, så skola de alltid veta, huru de skola hava lycka; och när tiden är som mest ond, och dess stormar rasa som vildast, och de otrogna förgås i ångest, skola fridens barn framträda ur sin Faders dolda tjäll och ännu med glädje sjunga den visan: »Huru dyrbar är icke din nåd, o Gud, att människors barn få taga sin tillflykt under dina vingars skugga!»

Men nu komma vi till psalmens egna ord. Och – »nu väl, alla I, som törsten, kommen efter vatten! »Här är en rik, levande källa med springande vatten till evigt liv. De lyckliga själar, som blivit väckta ur syndasäkerhetens djupa sömn, så att de se den stora faran och börjat söka sin dyra, odödliga själs frälsning; och de eländiga, som i tyst medvetande av synder sucka: »Min synd är alltid inför mig! Jag kan icke uppenbara mitt hjärta för någon! Min synd är alltid inför mig!»

Och andra eländiga, som vandra i mörker, på dem skiner intet ljus. Deras själ försmäktas av torka, långvarig andlig torka, där de få ingen kraft av ordet, ingen smak i bönen, ingen riktig sorg och ingen riktig glädje, och de sucka: jag är bortkastad från hans ansikte; Herren har övergivit mig, tagit sin Ande från mig, och det är rättvist, ty jag har syndat; Herren har överlämnat mig till ett ovärdigt sinne m. m. Alla dessa och ännu flera eländiga skulle här få ett rikt »gästabud med feta rätter, med gammalt vin, mörkrostade rätter och silat vin», ja, ett halvt himmelrike, om det vorde dem givet att bliva stilla och blott skåda Gud, såsom han här i denna psalm beskrives.

Vi få här se *Gud*, se, huru Gud är sinnad, vad han vill göra med våra synder, och huru hans mening och hjärtelag är i mörka tider. Och det blir dock vid vad Kristus sade, ehuru många icke begripa eller tro det, förrän de efter långvariga sorgliga erfarenheter av sina många olyckliga försök på andra vägar äntligen lärt besanna det, nämligen att det är evigt liv att blott känna Gud och den han har sänt; att all nöd, all syndens och det illfundiga hjärtats ondska, ve och kval blir såsom till intet, blir såsom stoft och damm bortsopt i vädret, endast genom att lära känna den store och barmhjärtige Gudens hjärtelag och mening under allt detta. Tron är en underlig och väldig kraft. Gud föröke oss nu tron!

Lova Herren, min själ - han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister; han som förlöslar ditt liv från graven och kröner dig med nåd och barmhjärtighet; han som mättar ditt begär med sitt goda, så att du blir ung på nytt såsom en örn.

Märk nu här, huru Herren är allt, den store Herren gör allt, människan intet. Herren förlåter synderna, och själv helar han bristerna; han frälsar ifrån fördärvet, och själv giver han dig trons gåva eller mättar ditt begär. Detta är den första stora, viktiga lärdomen, vi här böra taga. Allt det ömkliga otros- elände, vari alla väckta själar kvida, har sin egentliga grund uti vår djupa, oändliga, falska inbillning, att vi, vi skola något göra och vara och kunna, då det däremot just är Herrens hemliga och oändliga strävan med oss att djupt lära oss, att vi alls intet förmå mer än synda; och att han vill själv och allena göra och skänka allt.

O, att vi en gång förstode och besinnade, att allt vad Gud talar, som kräver något av oss, har till sitt första och förnämsta ändamål, »att var mun må tillstoppas», att man må en gång djupt och grundligt lära, på erfarenhetens väg lära, vad det ordet förtappad, en förtappad syndare, innebär, lära, att vi alls intet förmå mer än synda. På den vägen blir då syndaren mjuk; nu lär han värdera nåd, värdera Guds Sons förtjänst och värdera varje smula av förbättring, helgelse och kraft, som han sedan genom tron kan få – och nu lär han att med sanning och verklighet giva Gud äran för allt och rätteligen sjunga den psalmen: *Lova Herren, min själ, och allt det i mig är!*

Detta saliga verk börjar Herren därmed, att han uppenbarar oss sin vilja och fordrar några helt billiga ting av oss, såsom kärlek, *lydnad, renhet* i hjärta och vandel, *fromma tankar, varma böner, tro, tacksamhet, ödmjukhet* m. m. Anden talar till vårt hjärta så, att vi märka, att det är Guds röst och Guds allvarliga vilja; de som då gärna vilja höra den rösten och göra därefter, de komma in i erfarenheten, de börja snart sucka och beklaga sitt hjärtas ondska och jämmerliga svaghet, att de icke *kunna* göra detta, utan att tvärt om nu synden reser sig svårare än förr och blir dem alldeles övermäktig; då ropa de med ängslan och bekänna, att de äro fallna, förtappade människor, ja, dödens barn; och då kommer Herren, när de som minst kunde vänta det, och frälsar dem själv, av idel nåd, förlåter synderna och helar bristerna och mättar deras begär med sitt goda.

Men det finns åter andra, som också förnimma samma herderöst och samma Andens verkningar, men när dessa känna sig i något fall för svaga att göra Guds vilja, så vända de sig därifrån och bekymra sig intet därom och vilja icke härutinnan höra Herren, utan göra några andra egna gärningar, som de förmå åstadkomma, och stilla därmed sitt samvete, lugna och trösta sig själva; och se, dessa komma aldrig in i *erfarenheten* av sin uselhet, icke heller av nådens härlighet, och det endast därför, att de icke uppriktigt hörde *Herrens röst*, utan voro *falska* och ville *skrymta inför Herren*, och *därför* bliva de borta, och *därigenom* bliva de förtappade. Men ingen blir fördömd därför, att han icke själv förmår göra Guds vilja eller förmår omvända sig och tro och älska m. m., ty då bleve intet kött frälst, utan allt sådant vill Herren själv verka; men detta är domen, att människorna *älska* mer mörkret än ljuset, *vilja icke hava detta verkat* uti sig, fastän Herren talar därom till dem. Därför hava de ingen ursäkt. De komma då varken till bättring eller tro och leva således utan *Kristus*, den ende Medlaren. Därför bliva de ock fördömda.

Märk då ännu en gång: ingen blir fördömd därför, att han icke förmår göra Guds vilja; ty det har Herren aldrig väntat av oss, sedan Adam och Eva togo den förbjudna frukten. Mot synden kan endast Herren själv hjälpa, både dess skuld och dess herravälde vill han själv hjälpa, »han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister».

Eller kan väl du göra det ringaste till att förminska din skuld och brottslighet? Nej, det är allt förgäves.

Bliv ännu dubbelt frommare, bed ännu mer brinnande, ångra ännu bittrare, gör ännu heligare gärningar, du är ändå lika fördömd inför Guds heliga lag, ändå lika brottslig och ovärdig inför den Heliges ögon, inför vilken icke ens himlarna äro rena! Om du ock ett helt år ville ligga i sorg över synden, så är du lika ovärdig då, som i denna stund.

Du kan icke göra det allra minsta till att förminska din brottslighet; såsom Herren själv säger: »Om du än tvådde dig med lutsalt och toge dig mycken såpa, så skulle dock din onskas fläckar synas för mig, säger Herren, Herren» (Jer. 2: 22). Här hjälper intet annat, än Herrens egen fria barmhärtighet, varigenom han, för Sonens dyra förtjänst, förlåter dig *alla dina missgärningar*.

Likaledes kan du icke heller själv *hela dina brister*, eller *svagheter*, såsom här står, dina syndaoarter och onda böjelser. O nej, om du ock allvarligt vill varda dem kvitt, så är du dock fången under dem; om du ock beder Gud och vakar och kämpar, så blir du blott ännu värre, till dess Herren själv förbarmar sig och befriar dig – vilket icke sker, förrän du förtvivlat på dig själv och upphört med allt eget arbete. Herren säger: »Kan en etioper förvandla sin hud, eller en leopard sina fläckar? Då skullen ock I kunna göra något gott, så vana I ären att göra det onda» (Jer. 13). Ja, vi äro *födda* med denna hud och dessa fläckar, *födda* i synd. Tusende hava under bittra tårar försökt att med mycken bön och kamp, sorg, vakande och fastor övervinna sina älsklingssynder och till slut bekänt inför Herren: Nej, jag måste hellre tusende gånger fara till helvetet, än jag kan övervinna min naturs ondska! (Se, de utifrån lärda odygderna kunna lätt avläggas, men vi tala nu om synden i naturen.) Nej, här hjälper ingen mänsklig makt. »Rör dig icke mot synden; ty då skall hon så röra sig mot dig, att du blir helt nedgrävd däri» (Luther).

Ävenså vad bättring, ånger, bön, tro och kärlek beträffar, allt detta är blott Herrens fria gåvor. De som på allvar försöka det, de erfara, att de kunna se sina synder förskräckligt avskyvärda och brottsliga, men kunna icke mer än se dem, säga de, kunna icke *ångra* dem, utan tvärt om pinsamt älska dem; vidare: de kunna vilja bryta sönder sig, för att kunna rätt *bedja*, men det blir icke utav, deras tankar flyga bort som ett lätt väder; de se ock evangelii rikedom på nåd och tröst och veta, att det gäller för *alla* och för de *värsta* fall och behöver blott med tron emottagas; men – de kunna icke, de kunna icke tro, de få ingen tröst o. s. v. Då lära de djupt besanna aposteln's ord: »Vi äro icke ens skickliga att tänka något, såsom av oss själva» (2 Kor. 3). Och när vi icke ens äro skickliga att vända tanken, vart vi vilja, eller hålla och regera tanken, vad kan man då göra?

O, att vi kunde en gång lära rätt tro och besinna detta, att vi förmå alls intet! Då skulle vi snart få en stor, väldig tröst, när Gud finge bliva ensam att giva och göra allt! Och man tror sig ganska väl tro detta; men i försökelsens tider uppenbarar det sig, att de eländigaste och mest förtvivlade själar äro fulla med inbillning om, vad de *själva* skola kunna göra; ty då heter det: Blott jag vakade rätt, blott jag vore flitig i bönen o. s. v., då skulle det onda övervinnas. Men varför icke rätt vaka och bedja då? – Jo, jag är så lättsinnig och obetänksam? – Men varför skall du vara så? Det vet du icke. Så har du förglömt, vad här stod: »Vi äro icke ens skickliga att *tänka* något. »Det är icke gott att vaka, när man icke har makt över tankarna! Det går illa med vakandet och är en vakt, som icke är att förtrösta på, när väktaren kan gå bort utan att säga till! Därför består det rätta vakandet uti att icke tro på sig själv, utan känna sin uselhet.

Men allt detta människosjälens fördärv utgör blott frukten av *syndafallet*, det besynnerliga, förstörande syndafallet, i vilket hela människonaturen blev till alla krafter alldeles förvänd, så att det blev *förståndets* bestämda natur att uti det *andliga* hellre tro lögnen än sanningen; *viljans* bestämda natur att älska synden och vara obenägen för det heliga; *hjärtats*, *fantasins* och *tankarnas* bestämda natur att alltid vilja umgås med det jordiska, fåfängliga och syndiga. Och detta är det, som vi nu dagligen erfara, så snart vi börja med allvar fara efter Guds rike – ja, det vi med så mycken ängslan och sorg erfara! Men det är av stor vikt och nytta, att du lärer väl tro och besinna, att människonaturen en gång för alla har blivit sådan, och att du icke kan göra det minsta att förändra densamma; ty ju förr du kan lära, att du förmå alls intet, och kan lära misströsta på alla egna företag och upphöra att vidare försöka och vänta något av dig, desto förr blir det bättre med dig; desto förr får du tröst och ro i Gud. Och det är den rätta trösten, som man får i Gud just då, när man misströstar på sig själv!

– O, detta är en Herrens ro, den rätta sabbaten, en ljuv vila och ro, när en uttröttad själ äntligen förstår,

att hon kan göra alls intet och nu upphör med allt sitt eget arbete och giver sig på Guds blotta barmhärtighet! Då får hon ock genast på stunden allting till skänks av Gud; ty Gud gör allting; han förlåter missgärningarna och han helar bristerna; han förlossar från graven och mättar själens begär med sitt goda eller giver tron.

Det första är nu det, att Gud *förlåter*, av idel nåd, utan vår ringaste förskyllan eller värdighet *förlåter alla synder*, såsom här står: *Han som förlåter dig alla dina missgärningar*. Just när människan är som mest olycklig, blir hon som mest lycklig. Så snart syndaren är utblottad och avklädd all egen berömmelse, så vill Gud intet mer. Han vill nu endast förlåta och trösta honom för allt, och, såsom profeten säger, »sätta huvudprydnad i stället för aska, giva dem glädjens olja i stället för sorg, äreskrud i stället för bedrövat sinne» (Jes. 61). Ty här är ett alldeles fritt och oförskyllt förlåtande och ett oändligt förlåtande! – Gud var visserligen redan förut nådig, synden redan förut förlåten, nämligen i Lammets blod avplanad, försonad. »I honom hava vi återlösningen genom hans blod, syndernas förlåtelse» (Ef. 1). »Gud försonade i Kristus världen med sig, icke tillräknande dem deras överträdelser» (2 Kor. 5). »Medan vi voro fiender, blevo vi försonade med Gud, genom hans Sons död» (Rom. 5); korteligen: synden har redan förut varit avplanad, Gud har redan förut varit nådig och brinnande av oändlig kärleks nitälskan att få förlåta och trösta syndaren; men denne har icke velat hava någon nåd, utan i sitt adamitiskt styva sinne tänkt själv bestå inför Herren.

Detta sinne är den enda dammen mot Guds nåd. Men är blott den dammen borta, då har Guds nåd fritt lopp och då blir allt väl. Kan adamsbarnet blott förödmjukas, så att det *vill hava nåd*, vill icke blott återvända och förlika sig med Gud, utan ock övergiva allt eget tillgörande och taga nåd som nåd – o, då får det genast förlåtelse och mycken förlåtelse; då kommer syndaren tillsammans med den store förlåtande Gudens barmhärtighet, på vilken det är ingen gräns eller ände.

Du har synder på samvetet, går tryckt och fördömd och kan icke göra det minsta till sakens botande. Men hör! Du slipper. Du slipper göra det minsta därtill, och slipper även förtvivla och förgås. Lova, Herren, o själ, »han som förlåter dig alla dina missgärningar»! Du har förtjänt att aldrig tröstas, utan att alltid och evigt gå sorgsen och fördömd; men du slipper! Du får vara glad; du får kasta bort din börda och vara alldeles fri och glad, liksom hade du alls intet syndat. Lova Herren, min själ, han som förlåter dig alla dina missgärningar! Gud förlåter synder, förlåter alla synder och i alla omständigheter och alla tider, och förlåter alldeles oförskyllt och förlåter grundligt. Lär blott känna det gudomliga förlåtandet, eller bed Gud om tron, så skall det bli väl!

Många tro sig rätt väl förstå Guds förlåtande, men förstå dock intet därav. Först bör märkas, att förlåtelse eller nåd utgör motsatsen till all förtjänst; såsom Paulus säger: »Är det av nåd, så är det icke mer av gärningar; annars blir nåden icke mer nåd. Men är det av gärningar, så är det icke mer nåd; annars är gärningen icke mer gärning!» – Förlåtelse är ock helt annat än ursäkt. Gud ursäktar icke synden, men förlåter den, varför ock sådant, som är alldeles oursäktligt, likväl kan förlåtas; ty förlåtelse innebär ren nåd, eller att en människa, som efter all rätt icke skulle skonas, utan dömas och straffas, likväl nu blir av idel barmhärtighet benådad och fri från alltsammans.

Förlåtelse innebär vad som står nedanför i v. 10: »Han handlar icke med oss efter våra synder och vedergäller oss icke efter våra missgärningar. »Och se, sådan är Gud! Han handlar alldeles icke med oss efter våra synder; om Gud en enda stund handlade med oss efter våra synder, så bleve intet kött frälst! Men hela Kristi rike på jorden är idel förlåtelse över alla, som i tron hålla sig till Kristus, ja, ett beständigt förlåtande, ett alldeles oförskyllt förlåtande, och ett grundligt förlåtande.

Eller är det icke nog säkert och bekräftat, att Gud förlåter alla dina synder? Har icke himmel, jord och helvete, ja, människor och andar väl och eftertryckligen fått veta, att Gud förlåter alla synder, och att ingen blir fördömd för *syndens* storlek, utan endast för nådens förakt? Gud har själv i egen person, samt genom profeter och änglar, ja, genom ende Sonen och hans apostlar och genom en stor evangelisters skara med tusende fasta försäkringar betygat, att han vill förlåta synder. Alla helvetets portar skola icke kullslå vittnesbördet av denna lysande här, eller beröva oss vår visshet om syndernas förlåtelse. Hela bibeln, från början till slut, innehåller egentligen intet annat än Guds stora anstalter till syndernas förlåtelse. Själva lagen var utgiven förnämligast därför, att vi måtte lära värdera och emottaga förlåtelsen (Gal. 3: 24; Rom. 5: 20).

Och allt vad Guds Son gjorde på jorden, det skedde allt till våra synders förlåtelse. Han blev ett människobarn, blev vår broder och medlare, uttryckligen därför, såsom ängeln sade, »att han skulle frälsa sitt folk ifrån deras synder». Han var »född under lagen», uttryckligen därför, att »han skulle friköpa dem, som voro under lagen». Han utgöt sitt heliga blod, uttryckligen därför att han skulle försona världens synder, såsom han själv sade vid nattvarden: »Detta är mitt blod, som varder utgjutet till syndernas förlåtelse. »Han instiftade döpelsen, däruti han upptager oss i ett evigt nådeförbund; han instiftade nattvarden, för att där kunna ofta under vår vandring giva oss en ny försäkran om syndernas förlåtelse; han lärde oss i »Fader vår» att dagligen och beständigt bedja: Förlåt oss våra skulder o. s. v. Varför skulle han göra allt detta, om det icke varit hans allvarliga mening och vilja att förlåta synder? Gud har sannerligen icke givit oss sin Son från himmelen för att fördöma världen, eller blott för något kort, timligt gott!

Allt, vad Herren gjort, försäkrar oss, att han har en verklig och allvarlig vilja att förlåta oss våra synder, återtaga oss till sina barn och käraste vänner, såsom han ock skapat oss därtill och av idel nåd givit oss det eviga livet – såsom han ock i sina många, ja, oräkneliga försäkningar därom själv säger: »Jag vill förlåta deras missgärningar och icke mer komma ihåg deras synder. » – »Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull och vill icke komma i håg dina synder.» »Att du måtte komma till besinning och blygas och icke mer upplåta din mun för din skams skull, när jag förlåter dig allt vad du har gjort, säger Herren, Herren. »Lova då Herren, *min själ, han* som förlåter dig alla dina missgärningar!»

Ja, säger du, jag skulle ock tro mina synders förlåtelse, om jag icke hade en *viss synd*, som är allt för svår och otillbörlig! Du har således en hemlig tyngd på ditt hjärta; detta är visst svårt, men märk, huru orden här lyda: »Den dig *alla* dina synder förlåter. »Det är sant, det är en *synd till döds*, som aldrig kan förlåtas, hädelse mot Anden (Matt. 12:31; 1 Joh. 5:16); men de, som begått denna, plåga aldrig söka förlåtelse. Nu säger ock Kristus uttryckligen, att denna synd är den *enda*, som aldrig varder förlåten. För övrigt säger han, att »all synd och hädelse skall förlåtas människorna», även så svåra synder, som *hädelse* mot Gud, ja, de gruvligaste synder, såsom Herren själv så högtidligt försäkrar: »Om edra synder än vore blodröda, skola de dock vardas vita såsom snö; och om de än vore såsom purpur, skola de vardas såsom ull! » (Jes. 1)

Stanna här! Skulle du icke vid en så stor försäkran av den barmhärtige Guden göra honom till viljes och tro *honom på orden*, även om du alls intet känner i ditt hjärta?! Eller vill du ännu strida mot Herren och vid ett så stort och tröstligt ord icke tro honom? Du kunde därmed begå den fasliga synden, som heter *göra Gud till lögnare!* Vill du ännu ett ögonblick gå avsides från din Gud i otro, kall och stel och vrång till sinnes?

Men, säger du, jag har ock en gång fått och trott förlåtelse, men har åter syndat! Gud kan väl icke beständigt förlåta! – Svar: Att du syndat, sedan du fått nåd och upplysning, är visst den svåraste synd; men märk dock åter på orden. Här står icke *förlåtit*, såsom om det hade skett blott en gång, utan *förlåter*, beständigt och oavslutligen förlåter. Om Gud icke förlåter *beständigt*, så är hans förlåtelse till ingen nytta, och så bleve ingen själ frälst; ty då vore allt genast förlorat, efter det är beständigt synder i vårt kött, vilka ock beständigt framträda.

Hit höra Luthers kostliga ord: »Emedan uti vårt kött häftar en evig synd, så länge vi leva här på jorden, och ingen ände eller återvändning är på fel och förseelser, så är sannerligen av nöden, att vi däremot hava en evig och stadigt varande förlåtelse, på det vi icke för syndens skull må åter falla under Guds vrede, utan för förlåtelsens skull ändå alltid förbliva under nåden. »Detta är Herrens eviga förbund, som gör, att synden icke kan fördöma oss.

Tag här själva David för dig till bevis. Han hade också stått i nåd hos Gud en lång tid och åtnjutit en alldeles utomordentligt stor nåd; tidigt i sin ungdom begåvad med Guds ords och Andens upplysning; från fårherde utvald och smord till Guds folks konung; sedan välsignad med stora segrar och mycken ära, ja, så att han ock var en stor Herrens profet m. m., och se, han faller på en gång i två de gruvligaste synder, hor och mord!

Där voro nu »blodröda synder», »såsom purpur», och märk, begångna av den mest upplysta och benådade man, och likväl – likväl fick han förlåtelse! fick en härlig tillsägelse om förlåtelse; och det

genast, när han bekände inför Herren sin överträdelse. Och vad hade han gjort, för att försona Gud och få förlåtelse? Alldeles intet, nej, icke det ringaste, utan hade endast efter mycket motstånd äntligen av nöden drivits att mitt i sin skam komma fram för Gud och bekänna synden, och då fick han *genast* förlåtelse. Han säger själv: »Så länge jag teg, försmäktade mina ben vid min ständiga klagan; ty dag och natt var din hand tung över mig. – Jag sade: Jag vill bekänna för Herren mina överträdelser, då förlät du mig min synds missgärning» (Ps. 32).

Här ser jag nu, vad Guds eviga förbund vill säga, som gör, att ingen synd kan fördöma oss! Här ser jag, att om ock synderna äro blodröda, skola de dock, i Lammets blod avtvagna, varda snövita. Här ser jag, att »Jesu Kristi Guds Sons blod renar oss från all synd». Här ser jag, att även fast man haft nåd och upplysning förut, synden ändå *genast* förlåtes.

Här gör jag den sunda, enkla slutsatsen: Har Gud förlåtit David, som hade så stort ljus och så stor nåd och dock syndade så grovt, då vågar jag icke ett ögonblick misströsta och gå fjärran från min Gud; då kan, då bör, och då får jag vara viss, att han också lika väl förlåter mig – så vida jag icke till mina andra synder nu även skall lägga den hädelsen mot Gud, att jag skulle säga, det han, tvärt emot sitt ord, har anseende till person och icke håller sina ord! Bevara mig Gud för en sådan otro! Jag är ju dock en människa, även jag, lika väl som David! Jag är ju dock försonad med Kristi dyra blod, även jag, lika väl som David! Och David var en lika grov syndare som jag! Då nu likväl han för så svåra synder fick nåd, då vågar jag icke misströsta; helst den store, barmhärtige Guden själv säger: »Jag vill ingen syndares död» – »allenast känn dina missgärningar» – »och om dina synder än vore blodröda, skola de dock varda vita såsom snö!»

Lova då Herren, min själ, »han som förlåter dig alla dina missgärningar» – och förlåter alla stunder och evigt – och förlåter med sådant gudomligt allvar, att han ock håller syndaren för sin vän, sitt älskliga barn, sitt hjärtas lust, ja, att det varder glädje för Gud, när han får förlåta och igenhämta bortkomna syndare (Luk. 15). Sedan skall det ock bliva råd med »bristerna», svagheter och frestelser; även dem vill han själv hela, såsom här står: »Och helar alla dina brister!»

Och *helar alla dina brister*. Märk nu även detta. Detta är också en utesäglig tröst. Detta är den andra stora hjälp, som vi behöva mot synden. När vi först fått syndernas förlåtelse, behöva vi ock nåd till syndernas avlåtelse. Och även den vill Herren själv giva: han *helar alla dina brister*. – Så sant, som han har förlåtit dig alla dina synder, så sant, som du har verkligt mottagit denna förlåtelse och är ett Guds barn och i förening med Frälsaren, och således har den helige Ande, likaså sant har du ock ett sådant sinne, att det är din högsta angelägenhet och önskan att bliva fri från de brister, som vidlåda dig, och att ingenting är dig en svårare plåga, än dina egna svagheter och synder – ja, märk det: ett *sådant sinne*, att dessa dina brister äro din *svåraste plåga*! Har icke detta sinne åtföljt din tro, så vet du icke ännu, vad den sanna tron är.

Om du ock mycket erfarit och förstår alla stycken i nådens ordning, och nu tror, att du har tron, så är dock din tro ännu blott en självgjord inbillningstro, om du icke besväras av dina egna brister, mer än av något annat ont på jorden. Skriften säger uttryckligt: »De andliga äro andligt sinnade»; och »om någon icke har Kristi Ande, så hör han icke honom till» (Rom. 8: 5, 9). Men det är omöjligt, att den, som har Kristi Ande, icke skulle tänka på att varda helig och Kristus lik, ja, hava däruti sin djupaste angelägenhet, samt i samma grad lida av bristerna; ty omöjligt kan Kristi Ande vara i frid och enhet med köttet; och lika omöjligt är, att köttet, själva den syndiga naturen i oss, kan vara ense med Anden. Varför ock Paulus om sig själv bekänner: »Jag har min lust till Guds lag efter den invärtes människan (den nya skapelsen i oss, som är född av Gud); men jag ser en annan lag i mina lemmar, som kämpar mot den lag, som är i min ande, och griper mig fången i syndens lag», etc. (Rom. 7).

Över dessa ord yttrar våra symboliska böcker¹: »Om nu den naturliga eller köttsliga viljan efter nya födelsen också uti den helige aposteln Paulus och andra pånyttfödda människor strävar mot Guds lag, huru skall hon icke före nya födelsen helt hata densamma! »Och åter: »En pånyttfödd har lust till Guds lag efter den invärtes människan, ser dock icke dess mindre syndens lag uti sina lemmar, som strider mot den lagen, som är i hennes ande. Därför tjänar hon väl med anden Guds lag, men med köttet syndens lag. På detta sätt skall den rätta meningen om denna sak grundligt, tydligt och rätt förklaras

och läras. »Korteligen: just där Guds Ande bor i hjärtat, där måste mest ont och syndigt kännas, ty där blir synden beständigt angripen och straffad. Jordiska göromål, förströelse och kallsinnighet kunna väl mellankomma; men Anden bestraffar snart även kallsinnigheten. Det är genom denna beständiga tuktan, som, enligt Gal. 5: 24, den gamla människan tillika med lustarna och begärelserna alltid korsfästes hos en kristen; ty om han förgår sig och är olydig mot Anden, så får han blott dess mer lida!

Av allt detta följer, att den, som icke har mest möda och besvär av sina egna brister, är ingen sann kristen! Ett gudfruktigt hjärta åter kan ofta knappt låta hugsvala sig för sina brister. »Bristerna» bestå dels uti de beständiga naturoarterna, våra vardagsbrister, dels uti vissa inträffande andliga sjukdomar, svåra, ihärdiga frestelser och därmed följande otro och kval, såsom ock här för »brister» står, närmare grundtexten, *krankheter, svagheter, sjukdomar*.

Över allt detta blir nu ett gudfruktigt hjärta ofta så ängsligt, att det vill brista sönder, ja, är hart när den yttersta förtvivlan. Och kan det än övertygas om Guds eviga förlåtande, ropar det dock med ängslan: Men huru skall jag ock övervinna mina gruvliga svagheter? Skall jag alltid vara så usel? Måste jag icke till slut helt förgås i mitt elände? Hör då här, du kära själ, vilken tröst i detta ditt bekymmer Guds ord giver dig: Herren skall ock själv »hela alla dina brister»! Så sant, som han av idel nåd »förlåter dig alla dina missgärningar», skall han ock själv hela alla dina brister! Låt det blott en gång bliva visst och fast avgjort, *att du själv förmår alls intet*, utan måste hellre tusende gånger förgås, än du skulle själv förmå hela dina brister.

All vår styrka är blott hos Herren. All vår styrka skall bero därav, att vi rätt djupt lära, att vi ingen styrka hava, men beständigt bero av Guds barmhärthighet, att han skonar oss och icke lämnar oss åt oss själva och åt djävulen, samt att vi sålunda lära, att blott hålla oss tätt intill honom, för att av honom få så mycken styrka, som han vill giva oss. Detta är Pauli mening, då han säger: »När jag är svag, då är jag stark. Därför skall jag hellre med största lust berömma mig av mina svagheter, på det att Kristi kraft må vila över mig – ty Guds kraft fullkomnas i svaghet» (2 Kor. 12). Det svaga lammet har ock en styrka – men den består i dess svaghet, varigenom det blir buret i herdens famn (Jes. 40: 11) och är då mycket tryggare och bättre bevarat, än de starka fåren, som få löpa själva. Då vi förgäta vår svaghet och börja strida med egna krafter, då falla vi.

Men för det andra fordras ock, att vi rätt *förstå vad det är, att Herren helar alla våra brister*. Många mena, att det innebär, att vi skola *helt befrias från dem*, varigenom vi skulle snart vara alldeles rena, såsom Kristus var, och såsom vi skola vara i himmelen. Men icke så! Detta är villfarelse. Herren skall väl för var gång hela våra brister och andliga sjukdomar, men de kunna alltid igen återkomma. Vare ingen säker! Vi hava redan sett, att Paulus och alla pånyttfödda måste alltid känna en lag i sina lemmar, som strider mot den lag, som är i deras ande, och stundom *griper dem fångna*. Nej, här tillgår det likasom med det lekamliga helandet. I det lekamliga kan en människa alltid igen snava, falla, stöta sig, skada sig, eller eljest bliva sjuk, och Gud har aldrig givit oss någon trygghet däremot; men i dess ställe har han uppfyllt jorden med läkemedel, samt givit oss läkare att hela allehanda *krankheter*. Så ock här. Gud gör oss aldrig på jorden fria från alla brister, men han vill själv städse vara vår läkare, såsom han säger: »Jag är Herren, din läkare!» »Kristi kyrka är på jorden endast ett stort sjukhus, där var och en har sina *krankheter*.

Du skall icke finna en enda helig, som icke har någon särskild brist att dragas med. Och därjämte äro vi alldeles för vanmäktiga att göra oss fria därifrån; ty om det stode i vår makt, skulle säkert varje kristen genast göra det. Då är det vår enda tröst, att Herren vill själv vara vår läkare och beständigt hela alla våra brister. Såsom ock här icke står: *har helat*, liksom det en gång vore så gjort, att det aldrig mer behövdes, utan här står: *helar*, vilket sker och skall ske beständigt. Och detta gör han på det sättet, att han först straffar, bedrövar, slår och dödar vår gamla människa; och sedan, när vi ropa om nåd, åter tröstar, hugsvalar och upprättar oss, och giver oss då ett nytt uppsåt att vandra varligare. Han säger själv trösterikt: »Sen nu, att jag allena är det; – jag dödar och jag gör levande, jag har slagit, men jag helar ock» (5 Mos. 32:39).

Tag åter här själva David till exempel härpå. Utom smärre vardagsbrister så föll David stundom i svåra andliga sjukdomar: den ena gången i oren lusta, så mäktig, att han tog sin nästas hustru; och se, Herren slog honom, men helade honom ock. Den andra gången i högmod, så att han därför räknade sitt

folk; och se, Herren slog honom, men helade honom ock. Då sjöng han denna psalm: »Lova Herren, min själ, han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister. »*Han som förlossar ditt liv från graven och kröner dig med nåd och barmhärtighet.*

Då Gud förlåter en människa alla hennes missgärningar och helar alla hennes brister, så är den människan icke blott och bart förskonad från vreden och fördömsen, utan hon är ock med detsamma ett föremål för den obegripligaste kärlek av Gud – den stora gudomliga kärleken – som övergår kunskapen. Han håller henne hjärtligen kär med sådan kärlek som en öm moders till sitt späda barn, eller en älskande brudgums till sin brud. Detta är den underbaraste och härligaste sak, som Gud i den heliga skrift uppenbarat. Skriften har många underbara ord härom, såsom när Kristus själv uttryckligt säger: att »det varder glädje i himmelen över en enda syndare, som bättrar sig», såsom det blev glädje för den förlorade sonens fader, då han åter fick se sin son (Luk. 15).

I Jes. 62: 5 står: »Såsom en brudgum gläder sig över sin brud, så skall din Gud glädjas över dig. »Och i näst föregående vers står: »Du skall heta min lust – ty Herren har i dig sin lust. »Och Herren själv säger uttryckligt om sina trogna: »Jag skall hava min lust över dem till att göra dem gott. »Eller först: »Jag skall sluta med dem ett evigt förbund, att jag icke skall återvända ifrån att göra dem gott; och min fruktan skall jag ingiva i deras hjärta, så att de icke skola vika ifrån mig. Och jag skall hava min lust över dem till att göra dem gott» (Jer. 32).

Och åter säger Herren: »O, huru väl vill jag göra mot dig, Efraim! O, huru väl vill jag göra mot dig, Juda! Jag har lust till kärlek och icke till offer»² (Ords. 6). Och att Guds hjärta med sådan kärlek omfattar alla, som komma till honom, även de ovärdigaste syndare, visade Kristus tydligt i Matt. 9: 13. Ty då fariséerna knorrade över hans stora vänlighet mot publikaner och syndare, svarade han just med sist anförda språk: »Gån och lären eder, vad det är: Jag har lust till barmhärtighet och icke till offer! »Den, som då tror på honom, om han ock är den orenaste publikan och syndare, är genast på detta innerliga sätt älskad; och nu – nu blir den människan i alla sina livsdagar på det huldaste buret och från allt ont bevarat i Guds barmhärtighets sköte; hennes själ är för evigt fri från det eviga fördärvet, återlöst av en blodsförvant; och hennes timliga liv skall njuta en särskild huld omvårdnad av samme släkting, »Goel», vår Frälsare. Ja, hon skall på alla sidor omgivas av Guds välgärningar och barmhärtighet, såsom en gyllene krona omgiver, betäcker och pryder huvudet. Detta är meningen av orden: Han som förlossar ditt liv från graven och kröner dig med nåd och barmhärtighet»; ty det hebreiska ordet på *förlossar* handlar om en släktings förlossande och omsorg om sina anförvanter.

Till samma Guds hulda omvårdnad hör ock vad som står i de följande tre språken (v. 5): »Han som mättar ditt begär med sitt goda, så att du blir ung på nytt såsom en örn»; ty örnen blir liksom förnygrad, då hans gamla fjädrar bortfalla, och han får nya igen. Så förnygras ock vi, då Herren vederkvicker vår själ med sitt goda. Och om icke Herren giver trons gåva, kunna vi omöjligt taga en verklig tröst och frid. Han är trons begynnare och fullkomnare.

Vidare, om någon förtrycker eller orättvist dömer oss, så är Herren den, som dömer rätt, som beskyddar oss och hjälper vår sak, såsom här står (v. 6): »Herren handlar i rättfärdighet och skaffar rätt åt alla förtryckta. »Därav kommer t. ex., att fastän våra mest ansedda fiender på det bittraste försmäda oss, mästerligt förvränga våra ord och modigt utropa oss som villfarande eller falska kristna, och vi tiga, fastän vi ofta kunde på det klaraste vederlägga deras smädelser – vi tiga och förhålla oss »såsom en dövm, som inte hör, och en stum, som icke upplåter sin mun», – likväl utför Gud så härligt vår sak, att den mer och mer tillväxer och våra ansenliga och listiga motståndare bliva mer och mer allmänt kända för vad de äro.

Detta kommer allt av Herrens trofasthet, blott man kan tro och bliva stilla och bida efter honom. »Herren handlar i rättfärdighet och skaffar rätt åt alla förtryckta. » – Huru huld och trofast och vänlig betedde sig icke Herren mot Mose och Israels barn! (v. 7). »Han har låtit Mose se sina vägar, Israels barn sina verk. »Därav hava vi nu den stora lyckan, att vi icke behöva vara ovissa om, vad Guds vilja och mening är. Den som blott besinnar, att Gud själv *uppenbarat sig på jorden*, själv talat och sagt, vad som är hans vilja samt hans råd om vår frälsning, därjämte med härliga gärningar visat, vem han

var, visat sig vara själva den Allsmäktige, själva Skaparen; den skall då icke gissa och tänka i vädret om Guds vilja och mening med oss, utan allenast se ned i Guds ord, där vi se hans vägar och hans hjärta, och där bliva lika viss om vad Gud tänker om oss, som om domen redan vore hållen. O, en stor nåd! Jag kan vara så viss om, huru Gud är sinnad, som om jag varit i himmelen och talat med honom. Ty han har själv varit på jorden och talat med oss.

Men här kan nu en arm själ sucka: »Ack, jag eländige! Gud är nådig mot sina vänner, och dem må det trösta, att han uppenbarat sin vilja – men mig icke. Jag är bortkastad från hans ansikte, han 'har blivit förbytt till min fiende'; jag ser det ju, jag känner det ju, att han är vred på mig! Jag ser ju, att han aldrig vill höra min bön! Jag känner ju hans hot i mitt hjärta. Jag söker honom i *ordet* och får alls ingen smak eller kraft därav. Jag söker honom i bönen och får aldrig något nådigt svar, blott hot och förskräckelse. Herren har övergivit mig! »

Arma själ! Vem har så målat Gud för dig? Det har djävulen och ditt eget lögnaktiga hjärta gjort. Du har en alldeles falsk bild av Gud, ja, en bild av djävulen för dina ögon! Se här, huru Guds ord framställer Guds hjärtelag: *»Barmhärtig och nådig är Herren, långmodig och stor i mildhet. Han går icke ständigt till rätta och behåller icke vrede evinnerligen.»*

Väl kan Herren en tid »gå till rätta» med dig och visa sig vred; väl kan han i sådan vredens tid fördölja sitt ansikte för dig, och fördölja sig länge nog; men det är omöjligt, att han så kan ständigt gå till rätta och vredgas evinnerligen. Märk denna åtskillnad: allt Guds ord, från bibelns början till dess slut, och alla hans verk med Israels barn, visa bestämt, att Herren aldrig evinnerligen övergivit andra, än säkra föraktare, beständigt motsträviga föraktare; aldrig någonsin på allvar övergivit dem, som låtit straffa sig, som straffat sig själva, som ropat ur sin nöd till Herren och velat vara hans barn.

Syrak säger: »Se på de gamlas exempel och märk dem! Vilken har någonsin kommit på skam, som har hoppats på Herren? Vilken är någon tid förgäten och försmådd, som har åkallat honom? Herren är nådig och barmhärtig och förlåter synderna och hjälper i nöden. Ve dem, som förtvivla på Gud. »Ja, ve den, som här vill tro sitt hjärta och sin känsla! Ve den, som icke hellre, rakt mot känslan, tror Gud! Hör vad han själv säger: »Ty så säger han, vilkens namn är Stor och Hög, den Evige och Helige: *Jag bor i höjden och i helgedomen, och när den, som har en förkrossad och ödmjuk anda, på det jag skall vederkvicka de ödmjukas anda och vederkvicka de förkrossades hjärta. Ty icke vill jag evinnerligen gå till rätta och icke beständigt vredgas; jag skall hela honom och leda honom och med hugsvalelse vedergälla honom och hans sörjande och skapa läppers frukt»* (Jes. 57: 15, 18). Stanna! Är detta Guds eget ord? Tro det då; gör icke Gud till lögnare!

Som sagt är: Han vill gå till rätta med oss, men icke evinnerligen. Han gick till rätta med kananeiska kvinnan så länge, att han till slut kallade henne en hund; men när hon ändå trodde, genomträngde det svarta molnet och såg på hans hjärta, som enligt det goda ryktet skulle vara idel kärlek, och när hon tog honom på orden, sägande: »Ja, Herre, även hundarna äta ju av de smulor, som falla ifrån deras herrars bord! » – se, då kunde han icke längre hålla sig, då log hans hjärta i kärlek och han utbrast: »O kvinna, din tro är stor; ske dig, såsom du vill! » (Matt. 15) Där ser du, huru hans hjärta är, även då han går till rätta. Där ser du, vad som är hans högsta lust, nämligen att vi ändå tro. Man ser tydligt, att det var honom en lust, ett behag, att kvinnan så trodde; ty han uttrycker sig med affekt: »O kvinna, din tro är stor! » – Vill icke även du göra honom denna glädje, att du låter honom fördölja sig, och du ändå tror?

O, för liv och salighet till görande, låt icke djävulen vanställa Guds bild för dig! Här ser du densamma: »Barmhärtig och nådig är Herren, långmodig och stor i mildhet. »Barmhärtig, d. ä. att Gud är ett sådant väsende, som ömmar vid all nöd och icke kan lida, att vi skulle ropa till honom och icke bliva hulpna; såsom Jesus sade: »Skulle Gud hava tålmod därmed? »¹ nämligen att höra sina barns nöd och bön, dag och natt, och icke hjälpa (Luk. 18). Nådig, d. ä. att han icke handlar med oss efter våra synder, utan efter sitt fridsförbund i Kristus. Långmodig, d. ä. att han bidar, att han må vara nådig. Många tusende tankar och bilder av Gud uppstå i våra hjärtan; men denna är den enda sanna bilden. Så snart någon annan bild av Gud visar sig för ditt hjärta, såsom att han vill handla med dig efter dina synder, eller att han icke bryr sig om dig, utan övergivit dig, säg då genast: Nej, detta är en misslyckad bild, en falsk och vanställd – eller så: detta är icke Guds, utan djävulens beläte – den sanne Guden är barmhärtig och nådig, långmodig och stor i mildhet.

Men, säger du, jag tvivlar icke, att Gud är mild i sig själv, han skulle ock vara nådig mot mig, blott jag icke förhölle mig så inför honom; det är min egen *skuld*, mina synder, min kallsinnighet m. m. som gör, att han måste förgäta mig. – Svar: (och hören, *så får eder själ leva!*)

Han handlar icke med oss efter våra synder och vedergäller oss icke efter våra missgärningar.

Ty så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans nåd över dem, som frukta honom.

Här äro nu orden så nådefulla och trösteliga och så tydliga, att man kan aldrig nog fröjdas däråt, prisa och tacka, och aldrig nog behjärta dem! Först är det *hela evangelii innehåll*, att Gud icke handlar med oss efter våra synder, utan efter sin Sons förtjänst. Herren har en gång handlat med en efter våra synder och vedergällt honom efter våra missgärningar. »Ty den, som icke visste av synd, har Gud för oss gjort till synd. » – »Sannerligen: Han bar vår krankhet och lade på sig vår sveda; Herren kastade allas våra synder uppå honom! Han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar» (Jes. 53). »Ty Gud försonade i Kristus världen med sig, icke tillräknande dem deras överträdelser. »Här är grunden, varför han icke handlar med oss efter våra synder, varför de största syndare fått nåd och de största helgon, i gärningarna, blivit fördömda. Men det är sant: Herren vill med ett visst folk handla efter deras synder.

Det står i Rom. 4: 4. »Den som håller sig till gärningar, honom tillräknas lönen icke efter nåd, utan efter skyldighet», d. ä. de skola få efter förtjänst, därför att de så vilja och således icke i sanning hyllat Sonen. »Men den som icke håller sig till gärningar, utan tror på den, som gör den ogudaktige rättfärdig, honom tillräknas hans tro till rättfärdighet» (v. 5). Korteligen: att Gud icke handlar med oss efter våra synder, är hela evangelii innehåll; och likväl sitter den smittan outplånlig i alla människor, även de trogna, att Gud ändå skall vara oss nådigare, då vi varit frommare, och mindre nådig, då vi försyndat oss. Men vore det så, då vore rättfärdigheten sannerligen av gärningarna, och då hade Kristus fåfängt dött (Gal. 2: 21). »Men är det av nåd, så är det icke mer av gärningar; annars bliver nåden icke mer nåd! Men är det av gärningar, så är det icke mer nåd; annars är gärningen icke mer gärning» (Rom. 11).

Men se nu vidare, huru hög denna tillräknade rättfärdighet är. O, underbara ord, som nu följa: »Så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans nåd över dem, som frukta honom. »Måtte varje kristen djupt inskriva i sitt hjärta dessa härliga ord, denna stora bild, som Herrens Ande själv brukat, så skola de göra ett himmelskt paradiset i hans hjärta. Tänk: »Så hög som himmelen är över jorden» – det kan ju intet mänskligt öga mäta; och dock står här, att lika väldig är Herrens nåd över oss. Nu är himmelen så hög över jorden, att oaktat alla de ojämnheter, som finnas på jorden, ingen den minsta ojämnhet därav uppkommer på himmelen. Visst är det för oss här nere ett stort avstånd mellan dalbotten och de högsta bergspetsarna; för oss här nere äro således på jorden stora ojämnheter; men var viss, att ingen bergspets når till himmelen, att där göra någon ojämnhet. Så är det ock med synderna och nåden.

För oss äro våra synder ofta såsom höga berg; men Guds nåd är så hög över dem alla, som himmelen är hög över jorden, så att alla våra synder icke ens skola göra den minsta ojämnhet i nåden. Och tänk: skulle synderna göra en ojämnhet i nåden, så att vi hade nåd hos Gud, då vi gjort några bättre gärningar, och icke hade samma nåd, då några brister visat sig, då vore ju rättfärdigheten sannerligen av gärningarna, och det vore falskt, allt vad evangelium lär om försoningen och nåden.

Men känn här, huru förnuft och känsla hisna vid denna tanke! Och Kristus, som säger om de skröpliga lärjungarna: »Nu ären I rena, och helt och hållet rena» (Joh. 13:10; 15:3), och Paulus, som säger: »Är det av nåd, så är det icke mer av gärningar», och David som här säger, att nåden är så hög över oss, som himmelen är hög över jorden, måste alla vara dårar och lögnare! Så djupt sitter den smittan i oss, att nåden måste bero av gärningarna. Men den, som skall kunna stå fast i sådan trons kamp, måste djupt inskriva den helige Andes ord i sitt hjärta och rätt allvarligt bedja Gud om tron.

Här blir det således med skriften bekräftat, vad Luther i sin pred. på 19: eft Sönd. eft. Tref. säger: »Vi böra föreställa oss Kristi rike såsom ett skönt och stort valv eller tak, som över allt är över oss samt skyler och beskyddar oss för Guds vrede; ja, såsom en vid och stor himmel, där idel nåd och förlåtelse lyser, som uppfyller världen och allting, så att alla synder äro däremot knappt så mycket som en gnista mot stora vida havet; och fastän de trycka oss, kunna de likväl icke skada oss, utan måste för nåden förskingras såsom stoft och varda till intet.»

Men i detta språk står ännu ett ord av obeskrivligt stor kraft och tröst, det ordet *väldig* – nåden är *väldig* över oss. Så står det ock om samma sak i Rom. 5: 17: »Ty om döden medelst den enes överträdelse har härskat genom den ene, så skola mycket mer de, som rikligen undfå nåd och rättfärdighetens gåva, härska i liv genom den ene, Jesus Kristus. »Och åter, v. 21: »På det att, likasom synden har härskat medelst döden, så skulle ock nåden *härskas* genom rättfärdighet till evigt liv genom Jesus Kristus. »Här blir människan gjord till blott en passiv eller vanmäktig åskådare av en kamp mellan två stridande makter, nåden och synden. Här se vi, vad nåderiket vill säga, nämligen en författning och anstalt av Guds barmhärtighet, varigenom den nådige Guden velat skaffa oss en hjälp mot synden, så att denna icke skall kunna fördöma oss – ett rike på jorden, varigenom de synder, som verkligen finnas hos oss, icke skola kunna fördöma oss.

Aposteln säger, att »likasom synden har härskat genom döden, så skulle ock nåden härskas genom rättfärdighet – genom den enes rättfärdighet (v. 18) – till evigt liv, nämligen genom Jesus Kristus, genom denne enes rättfärdighet. »Detta heter ett nåderike; ty ett rike är en inrättning eller anstalt av förenade krafter till skydd mot fiender och alla inbördes oförrätter. Ett sådant skydd har ock den barmhärtige Guden velat inrätta åt oss mot synden, denna gruvliga makt, som behärskade och fördömde alla människor.

Detta skydd bestod däruti, att han utgav sin enfödde Son för oss till att ensam försona synden och förvärva åt oss en rättfärdighet och nåd, som skulle, utan vår tillhjälp, emedan vi här förmådde alls intet, och utan lagens tillhjälp (Rom. 3: 21), vara *väldig* över all synd och fördömmelse. Det är om denna nåd, som ock David nu här säger, att den skall vara så *väldig* över oss, som himmelen är hög över jorden. Se, detta heter nåderike. Vore det däremot så, att vi hade Guds nåd den stund, då vi voro mera fromma, varma, andakts- fulla, heliga i vandeln, men icke den stund, då en brist häri inträffade, då vore vi icke i ett nåderike, som vore *väldigt* över gärningarna, utan i ett gärningsrike, som vore *väldigt* över nåden. Men nu står här, att nåden skall vara *väldig* över oss, över hela vårt väsende och alla våra gärningar, inre och yttre, onda och goda – och så mycket *väldig* över gärningarna, som himmelen är hög över jorden!

O, mången skall ännu ganska lättsinnigt och flyktigt överfara detta; men det kommer tider i en kristens liv, då hans arma själs hela eviga väl eller ve skall bero endast av denna fråga; då synden så rasar i hjärta och samvete, att han ligger där blott såsom en förskräckt och vanmäktig åskådare av striden – ligger blott och väger mellan dessa två makter: synden och nåden, domen och barmhärtigheten, vilken som nu är *väldigare* att övervinna den andra. Då skall det bliva hans enda frälsning, om han får nåd att inse och tro vad här står, att »likasom synden har härskat genom döden, så skall genom den enes rättfärdighet nåden mycket mer härskas till evigt liv», ja, vara så mycket *väldigare* än synden, som himmelen är hög över jorden – och då skall han utbrista och säga: Visst äro mina synder förskräckligt stora och svåra, visst vore jag värd att för evigt kastas till helvetet; men så stora än mina synder äro, så äro de dock mot den store, allsmäktige Gudens nåderike, och mot Guds evige Sons utgjutna dyra blod blott såsom små sandkorn mot himmel och jord!

Och om ock jag nu alls intet känner i mitt hjärta av nåden, utan mitt arma oroliga hjärta fördömer mig och tusen glödande skott av den arge djävulen genomränna mitt samvete, så är dock »Gud större än mitt hjärta», ja, tusen- falt större än alla mina känslor, tankar och tycken, vilka mot Guds eviga ord äro blott såsom små flygande sandkorn, strå och damm mot ett högt, stort berg. Dessa flygande strån skola väl icke kullstörta berget? Nej. Så skola icke heller mitt arma hjärtas känslor och tankar göra Guds nåd och sanning om intet. »Icke skall väl vår otro göra Guds trohet om intet? Bort det! »

Korteligen: »Så hög som himmelen är över jorden, så *väldig* är Herrens nåd över dem, som frukta honom. »

Men nu står här: över dem, *som frukta honom*. Se ock här, huru varsamt Herrens Ande talar. Det ordet: dem, *som frukta honom*, upprepas icke mindre än tre gånger i denna psalm. Därmed äro andra uteslagna från denna nåd. Men vad betecknar då detta: *dem, som frukta honom*? O, det betecknar stora uslingar! men sådana, som även så känna sig. Det betecknar sådana eländiga människor, som icke kunna vara sådana, som de vilja och böra, och därför hava skröpliga samveten och blödiga hjärtan, som kunna räddas för varje strängt ord av Herren. Det kan dock vara troende och saliga själar; men som just därför se, vad de borde vara, och i samma grad bliva nedslagna över sig själva och frukta för

Herrens ord. Ut Ps. 2: 11 står: »Tjäna Herren med fruktan och fröjden eder med bävan. »Uti Ps. 147: 11 står: »Herren har behag till dem, som frukta honom, till dem, som hoppas på hans nåd. »Här se vi, att med denna Herrens fruktan icke menas gudaktighet, utan verkligt en fruktan, såsom orden lyda; och likväl en fruktan, som finnes hos dem, vilka tro, fröjdas och tjäna Herren. Och härmed bekräftas vad förut är vidlyftigare visat, nämligen att den sanna gudaktigheten icke låter människan vara nöjd med sig själv; att de rättrogna, som »icke fått trälldomens ande till räddhåga, utan barnskapets Ande, i vilken de ropa: Abba, Fader! » ja, som fröjdas i Herren, likväl även frukta för sitt arga, falska hjärta, för sina synder och för den helige Gudens bestraffande ord.

Härmed äro alla självbelåtna, starka och modiga själar fördömda, vilka aldrig misstänka sig, aldrig så grundligt misstänka sig och känna sin synd, att de bliva klenmodiga, ängsliga och förlägna över sig och behöva först och sist ordet om nåd och förlåtelse, utan äro däri fullärda och nu hellre vilja hava något nytt. O, att de en gång kunde märka, att deras andlighet är falsk! Här står tre gånger upprepat, att denna nåd angår dem, *som frukta honom*. Ve de självbelåtna själar, som så lösligt och ytligt umgås med Herrens ord och bud, att de icke råka i fruktan! Deras sömn är djup; men *deras fördömdelse sover icke*.

Men vi skola nu skynda till slut. Se här! De som frukta Herren, så att de under tiden mena, att de äro de sämsta, de ömkligaste syndare, och mena, att de därför aldrig böra vara rätt glada och fria, de äro på samma tid i en så hög, väldig och oföränderlig nåd hos Gud, som himmelen är hög över jorden och icke känner dess ojämnheter. De äro alla stunder under samma höga nåd, i sina bästa likaväl som i sina sämsta stunder.

Då Kristus vid fotatvagningen och dess förklarande hade på det kraftigaste förmanat sina lärjungar till ödmjukhet, så börja de strax därefter på vägen till Getsemane att träta om vem som vore ypperst – en så ömklig svaghet, att vi förskräckas vid berättelsen därom! Och vad gjorde Herren? Han bestraffade synden, förmanade dem åter till ödmjukhet; men se! han talar på samma ögonblick om deras stolar i himmelen; där skulle de vara höga och härliga, icke här (Luk. 22). Så kan han mitt i bestraffningen försäkra dem om den högsta nåd i himmelen! O, Herre, föröka oss tron och öppna oss ögonen!

Här följer nu vidare: Så *långt, som öster är från väster*, låter *han våra överträdelser vara från oss*. Åter en översvinneligt stor bild! Huru kan öster och väster någonsin mötas? Öster och väster bliva ju alltid eviga motsatser, evigt skilda, kunna aldrig mötas. Så skall all vår överträdelse vara evigt skild från oss, för evigt borta; så skall all min synd aldrig i evighet nå mig! Såsom ock Kristus själv så majestätiskt förklarar: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mitt tal och tror den, som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke i dom, utan har övergått från död till livet» (Joh. 5: 24). Summan av allt detta är nu den, att vi äro Guds barn, och Gud vår evigt hulde och trogne Fader.

Ännu en ljuvlig bild härom: »Såsom en *fader förbarmar sig över barnen*, så *förbarmar sig Herren över dem, som frukta honom*.» Se på en huld fader i familjen. Barnen äro oupphörligt felaktiga, måste ock oupphörligt agas och rättas; men – de bliva icke därför bortdrivna, utan få alltid förlåtelse igen, samt mat, kläder och allt vad de behöva. Så gör ock den himmelske Fadern med dem, som frukta honom. Han kan väl risa dem, men icke med allo bortkasta dem; såsom den evige Fadern själv säger i 89: e psalmen, att om Sonens barn syndade, skulle han väl hemsöka deras överträdelse med ris och deras missgärning med plågor; »men», säger han, »min nåd skall jag icke taga från honom, och jag skall icke svika i trofasthet».

Ja, Kristus säger, att även en förlorad son, som ovärdigt förslösat sitt dyra arv med skökor, likväl blir mottagen, när han av nöden drives att återvända, och blir med en så obeskrivlig barmhärtighet, kärlek och glädje av Fadern mottagen, att det ock blir en glädjefest över hans återkomst (Luk. 15). Och i Jes. 49: 15 säger Herren själv dessa märkvärdiga ord: »Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn, så att hon icke förbarmade sig över sitt livs son?

Ja, om hon än förgäte honom, skall jag icke förgäta dig!» – Men äntligen anför David också ett märkligt skäl från vår sida, varför Herren har ett så beständigt förbarmande med oss: *Ty han vet, vad för ett verk vi äro; han tänker därpå, att vi äro soft*. Han vet, huru alldeles i grund fördärvade vi äro; han vet, att vi genom Adams fall äro så alldeles fördärvade, att vi själva alls intet förmå mer än synda. *Han tänker därpå, att vi äro soft*; därför måste han ock oavslåligen förbarma sig.

Vi måste nu sluta denna härliga psalm.³ De övriga verserna, som till en del förklaras för oss genom den dagliga erfarenheten, behöva i synnerhet behjärtas:

v. 15. *En människas dagar äro såsom gräset; hon blomstrar såsom ett blomster på marken. (v. 16) När vinden går däröver, så är det icke mer, och dess plats vet icke mer därav.*

v. 17. *Men Herrens nåd varar från evighet till evighet över dem, som frukta honom; och hans rättfärdighet intill barna- barn (v. 18) över dem, som hålla hans förbund och tänka på hans befallningar, så att de göra efter dem etc. etc.*

Och nu: *Lova Herren, alla I trogna, som känna och njuta hans eviga nåd och däruti äro övermåttan lyckliga i alla tidens skiftet! Loven och hedren honom genom att beständigt tro honom, flitigt bekänna honom för människor och i kärleken tjäna dem, samt tåligt lida köttets dödande. Ja: Loven Herren, alla hans härskaror, I, hans tjänare, som utträtten hans vilja. Lova Herren, alla hans verk, varhelst hans herradöme är.*

Min själ, lova Herren!

¹ Se *Concordia Pia (Konkordieformeln)*, II. Om den fria viljan eller de mänskliga krafterna stycke 18 och framåt.

² Gamla översättningen.

³ Den 18:e versen behandlas i nästföljande artikel.

- C-O Rosenius 1849

(Åttonde årgången)

© **Pietisten 2016**

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.
www.pietisten.com